

AFERE Silikonski umeci za estetski popravak grudi francuske tvrtke PIP uzbunili i prestrašili Europu

U Hrvatskoj operiraju i kirurzi bez specijalizacije

Biserka LOVRIĆ

Silikonski umeci za popravak grudi sigurno nisu najvažniji problem hrvatskog zdravstva, ali nakon što je izbila globalna afera zbog propalog proizvođača silikonskih umetaka PIP u Francuskoj, mnoge države pozivaju žene ili na vađenje ili barem na kontrolu.

Računa se da je u svijetu PIP-ove umetke ugradilo oko 300 tisuća žena, a u Francuskoj je 20 njih oboljelo od raka sa sumnjom da je to zbog silikona koji su procurili iz jednako nekvalitetne ovojnica. Jedna je žena umrla iako plastični kirurzi tvrde da silikoni ne izazivaju rak.

Uklanjanje PIP-ovih silikona iz dojki preporučeno je i oko 2000 Čehinja, ali još je nepoznato o čijem trošku, za razliku od Kolumbije i Venezuele koje će to platiti svojim državljanima. Iste implantate imalo je do kraja 2010. godine i oko tisuću Nizozemki, a 400 ih je do sada uklonilo. Nova preporuka je svima da učine isto iako nije probijena ovojnica, a slično je proglašeno i u Španjolskoj, Velikoj Britaniji i u drugim zemljama Latinske Amerike. U panici su i muškarci jer je industrijski gel

Uklanjanje PIP-ovih silikona iz dojki preporučeno je i oko 2000 Čehinja, ali još je nepoznato o čijem trošku, za razliku od Kolumbije i Venezuele koje će to platiti svojim državljanima. Iste implantate imalo je do kraja 2010. godine i oko tisuću Nizozemki, a 400 ih je do sada uklonilo. Nova preporuka je svima da učine isto iako nije probijena ovojnica, a slično je proglašeno i u Španjolskoj, Velikoj Britaniji i u drugim zemljama Latinske Amerike. U panici su i muškarci

navodno korišten i za operacije grudi i testisa. PIP-ovi proizvodi bili su jeftini i stoga atraktivni klinikama, prenose agencije, ali što je s nama?

Prema odgovoru Ministarstva zdravljiva i Agencije za lijekove i medicinske proizvode, silikonski umeci spomenutog proizvođača nisu u Hrvatskoj registrirani niti je ikad postavljen zahtjev za registraciju i upis u očevidnik medicinskih proizvoda. Inače je, kako navodi Adrijana Ilić Martinac iz Agencije, dosad odobreno devet vrsta silikonskih implantata za estetsku ili rekonstruktivnu kirurgiju grudi. Stalno prate razvoj dogadaja vezano uz sporne

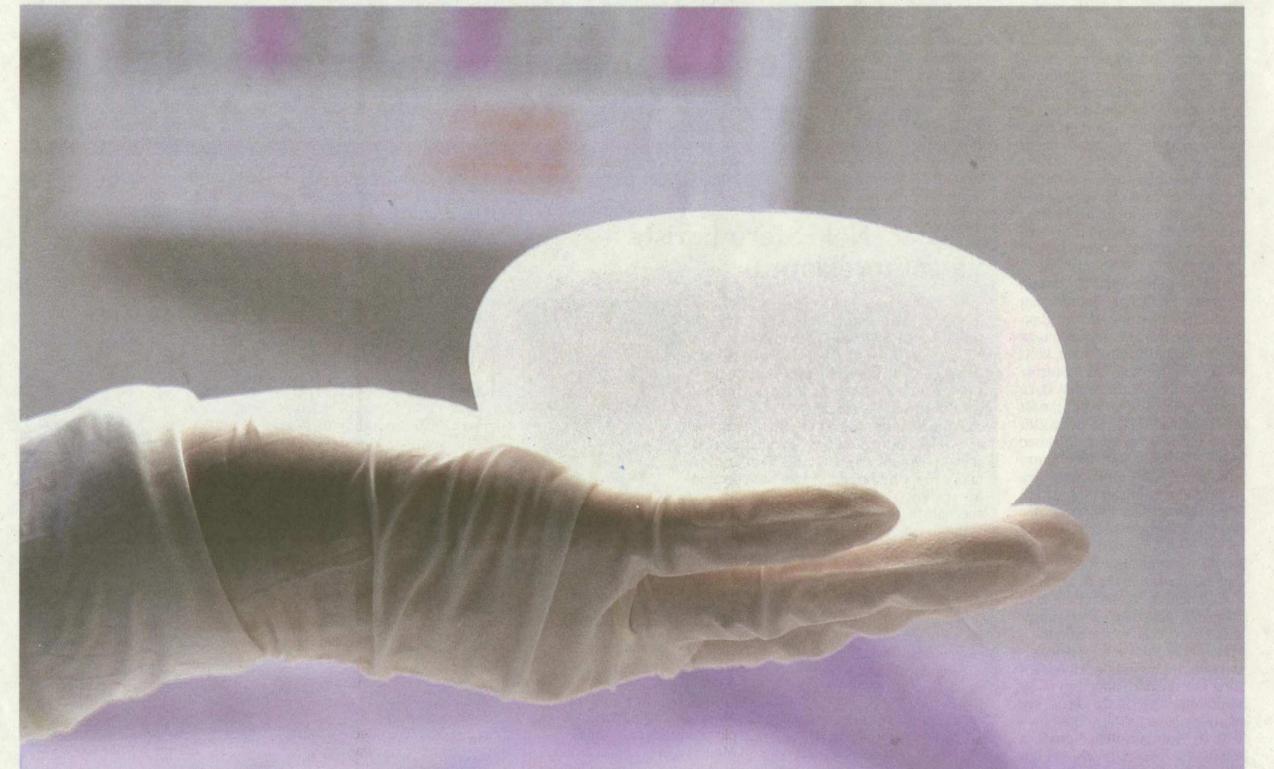
silikone, a redovito im dolaze sve informacije i od Europske komisije u čiji su rad uključeni. Praksa je da zdravstvene radnike obavještavaju i daju im preporuke o uporabi u slučaju novih sigurnosnih informacija za lijekove i medicinske proizvode koji su dostupni hrvatskim pacijentima. Kako PIP-ovi implantati nisu bili odobreni kod nas, a ni interventno uvezeni, preporuke liječnika nisu stali, kaže Ilić-Martinac. Službeni izvješća nakon što je izbila afra potvrđila su da PIP-ovi umeci mnogo lakše pucaju od standardnih medicinskih implantata, a probijen implantat može uzrokovati iritacije i upale.

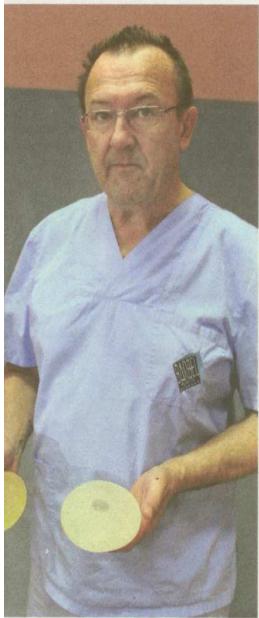
Nije poznat nijedan takav slučaj u Hrvatskoj, ali kako se čini stvari ni kod nas neće jednostavno završiti ili bi najmanje nešto na području plastične kirurgije trebalo poduzeti.

U Hrvatskoj se, prema podacima specijalistice plastične kirurgije doc. dr. Sande Stanec, obavi oko 1000 operacija radi estetskog popravka grudi. Njezin kolega dr. Miroslav Kinčić, inače i specijalist opće kirurgije, s kojim smo razgovarali tim povodom u njegovoj privatnoj poliklinici u Zagrebu, u utorku je sredovječnoj strankinji uklonio PIP-ove implantate. Ona nije znala da ima upravo takve, nisu joj ni procurili (Kinčić ih je pokazao Vjesniku), ali nije bila zadovoljena izgledom grudi i došla ih je zamijeniti. Pritom je važno da operacija ovde stoji oko 20.000 kuna, upola manje nego u Njemačkoj.

Kinčić u svojoj ordinaciji nikad nije primijenio PIP-ove umetke nego isključivo najkvalitetnije u svijetu koji su i kod nas registrirani. Tim povodom očekuje još zahvata uklanjanja umetaka, ali daje do znanja da je i kod nas mnogo nepravilnosti protiv kojih se borи od 12 godina. Više puta bio je u prigodi odbiti ponudu »polulegalnih« trgovaca

koji su mu nudili kojekakvo »tehničko smjeće«. Koješta se takođe u našoj zemlji moglo kupiti na ilegalnom tržistu, a koliko je ono sada razvijeno Kinčić ne može odgovoriti, jer njemu više ne dolazi na vrata. Drugi je problem što ih se davalo (i daje?) ugraditi u privatnim ustanovama kojima rade »pričaći« kirurzi bez specijalizacije. U operacije dojki upuštaju se, tvrdi, kirurzi specijalizirani za otorinolaringologiju i maksilofacialnu kirurgiju čime se neki bez ograde i reklamiraju u najjačim medijima. Neke je Kinčić prijavio i zaciјelo zbog toga na sebe navukao bijes koji je ovih dana kulminirao intervjumu u jednim dnevnim novinama s anonimnom pacijenticom koja ga optužuje za nestručan rad, zbog čega je nezadovoljna rezultatima i tužiće ga čim dođe do svoje dokumentacije. Kinčić još nije dobio službenu obavijest o tome i nije rasporežen o tome javno polemirizati, ali smatra da je riječ o tipičnom problemu: pacijentica je operirana u, kako kaže, nelegalnoj ordinaciji, nezadovoljna je rezultatom i ima velika očekivanja od druge operacije kod drugog operatora. No ni sada nije zadovoljna jer nije dobila željeni volumen dojki i ukupni gnjev ➤

Kinđa pokazuje sporni rizični PIP-ov implantat (lijevo) i jedan od prvakasnih verificiranih implantata (desno)

Dr. Kinđa stekao je renome borca protiv onih koji se bave estetskim i rekonstruktivnim operacijama bez specijalizacije za specifično područje. Mnogi su se pojavili početkom devedesetih s jasnom motivacijom, a operirali su na tisuće pacijentica među kojima neke i danas osjećaju posljedice, tvrdi Kinđa

vodene internetom i nekritičkim medijima koji potiču priču o uspjehu zahvaljujući velikom obujmu. Ipak, sve manje je onih koje »napumpavaju« usnice iako i dalje sve mlade žene žele sve veće dojke. Nerijetko su kirurzi izloženi pritisku da (g)rade velike dojke iako mogu biti štetne za pacijentice koje još rastu. Medicinska etika? Kad je u pitanju privatni biznis, pogreške ovise i o iskustvu liječnika i njegovoj hrabrosti da pacijentici kaže ne, govorи Kinđa i dodaje da ovdje etika mora biti zaštićena zakonom. Ali nije problem u kontroli nego u procesuiranju koje bi protiv privatnika koji rade bez specijalizacije trebali poduzeti u to upućeni državni organi. Stoviše, i zbog toga što komplikacije nakon operacije provedene u takvim okolnostima smatra nadriličništvom opasnim za ljudsko zdravlje.

Poručuje pacijentima da se informiraju o stručnosti i licenciranosti liječnika prema što krenu-

Masno tkivo umjesto silikona i botoksa

Novo u plastičnoj i rekonstruktivnoj kirurgiji je primjena vlastitog masnog tkiva za povećavanje volumena dojki. Prema dostupnim podacima takve operacije rade se u EU, a u Hrvatskoj je izvešćeno o prvoj takvoj operaciji lani u privat-

lak» već vlastito tkivo koje je u prednosti pred umjetnim materijalima jer nema opasnosti od odbacivanja, a i oporavak je brži. No, cijena je takve operacije zasad još uvek velika. U Rovinju je nešto manja od 10.000 eura (implatati su oko 3000 eura),

bila potrebna rekonstrukcija dojke. Prema opisu, na mjesetu odstrane dojke posebnim se postupkom najprije proširi koža nakon čega se na mjesto buduće dojke ubrizgavaju matične stanice iz dojke. Naknadno se pristupa operaciji rekonstrukcije

na, a koristi se i umjesto botoksa za »izgladivanje« bora, popunjavanje jagodica i usnica.

Mnogi znanstvenici smatraju da je budućnost u matičnim stanicama iz masnog tkiva koje sadrži oko 500 puta više matičnih stanica od koštane